

Muziekdiensten 2018/2019 Lutherse Kerk Groningen

In deze folder vindt u het programma voor seizoen 18/19 van de muziekdiensten Lutherse kerk Groningen. Ook dit seizoen zullen de diensten plaatsvinden voornamelijk op de kerkelijke hoogfeesten en beginnen om 10.00 of 17.00 uur.

Vocale kerkmuziek is steeds de achterliggende gedachte geweest bij onze programmering, die afgestemd is op het kerkelijke jaar. Het samengaan van de andere liturgische elementen met de op tekst gebaseerde muziek verrijkt de zeggingskracht van zowel de muziek als van het geheel van de liturgie. Zo krijgt de muziek een eigen rol als voertuig van de verkondiging.

Naast werk van J. S. Bach zijn stukken van Vivaldi en Weckmann te beluisteren. Zo klinkt onder andere het Gloria (RV589) van Vivaldi, en wordt een *geistliches Konzert* van Matthias Weckmann uitgevoerd. Op het hoogfeest van Pasen klinkt Johann Ludwig Bachs Paascantate Denn du wirst meine Seele nicht in der Hölle lassen.

Dankzij een divers gezelschap van koren, ensembles en solisten die bereid zijn voor relatief lage vergoedingen bij ons te musiceren, is er ook dit seizoen weer een afwisselende en boeiende serie te beluisteren. Voor het bestrijden van de hoge uitvoeringskosten wordt er tijdens de diensten gecollecteerd. We hopen daarbij op uw gulle bijdrage van gemiddeld €10 per persoon. Mocht u ons op een andere wijze financieel willen ondersteunen, dan kunt u hiervoor uw bijdrage overmaken op NL37INGB0002948348 (t.n.v. commissie muziekdiensten).

commissie muziekdiensten

TIP

Op zondag 4 augustus 2019 viert Groningen in deze kerk een bijzondere dienst met Bachcantate. In de kerk waarin Arp Schnitger (in 2019 gedenken wij zijn 300ste sterfdag) in zijn Groninger jaren kerkte en ook een orgel bouwde. Een orgel dat nu weer terug is. Het is de afsluiting van een feestelijke internationale Schnitgerweek in Groningen Stad en Ommeland.

zondag 23 september (17e zondag na Trinitas)

aanvang 10.00 uur www.luthersbachensemble.nl

Johann Sebastian Bach (1685-1750), cantate **Ich habe genung** BWV 82

Luthers Bach Ensemble (solist en barok-orkest)
o.l.v. Tymen Jan Bronda
David Greco (bas)

Deze wel-bekende solocantate is zo zeer geliefd vanwege haar drie prachtige ariës, die onderling heel verschillend van karakter zijn. De eerste, met een prachtige hobopartij tegenover en naast de bas, klinkt met een zekere gelatenheid en melancholie: 'laat mij nu maar gaan, Heer'. Het recitatief erna verwijst naar Simeon die deze zucht slaakt. De tweede aria is een wiegenlied in rondo-vorm, en was zo aansprekend dat Anna Magdalena het overnam in haar tweede notenboekje. Na het volgende recitatief, eindigend in "Gute Nacht" besluit de cantate met een vreugdevol *vivace*, geschreven voor hobo en strijkers, waarin Bach vol uitpakt met uitgewerkte melisma's op *freue*.

zondag 28 oktober (22e zondag na Trinitas)

aanvang 17.00 uur www.kamerkoortirana.nl

Matthias Weckmann (1616-1674), *geistliches Konzert* **Wenn der Herr die Gefangenen**

Kamerkoor Tiraña Groningen o.l.v. Tymen Jan Bronda.

Dit *geistliches Konzert* is een bijzonder indringende verklanking van Psalm 126, en werd eerder toegeschreven aan Matthias' zoon en Bachs voorganger in Leipzig, Jakob Weckmann. Het vierstemmige koor wordt ondersteund door een vijfstemmig (strijkers-)ensemble bestaande uit violen, gamba's en basso continuo. Vandaag neemt het nieuwe barok-orgel de strijkerspartijen waar. Weckmann is een fijnschilder en heeft aan de beeldrijke taal van de psalm een dankbare tekst. Hij kleurt kernwoorden zoals 'dromen', 'wenen' en 'vluchten' op beeldende en ontroerende wijze in.

zondag 18 november (voorlaatste zondag van het kerkelijk jaar)

aanvang 10.00 uur www.siriuszingt.nl

Tomás Luis de Victoria (ca. 1548-1611), **Kyrie & Gloria**
Ēriks Ešenvalds (1977), 'Stars'

Vocaal Ensemble Sirius o.l.v. Augustijn Pool

Na jaren te hebben gezongen in koren van diverse pluimage wilden de jonge zangers van Sirius graag eens in kleine bezetting gaan zingen. Voorheen een sextet, zijn ze inmiddels gegroeid tot een octet. Deze zondag hoort u twee bekende ordinarium gezangen van De Victoria. Tomás Luis de Victoria wordt beschouwd als één van de grootste Spaanse componisten van zijn tijd. Victoria leefde tijdens het hoogtepunt van de contrareformatie en de muziek die hij schreef bestond voornamelijk uit religieuze, vocale werken, zoals missen en motetten.

dinsdag 25 december (Kerstmorgen)

aanvang 10.00 uur www.luthersbachensemble.nl

Antonio Lucio Vivaldi (1648-1741), **Gloria in D** RV 589

Luthers Bach Ensemble (ripiënisten, solisten & barok-orkest)

o.l.v. Tymen Jan Bronda

Antje van der Tak (sopraan), Robert Kuizenga (altus), Michiel de Vries (bas)

Dit bekende *Gloria* klinkt op Kerstmorgen zonder voorafgaand *Kyrie*, maar komt direct overrompelend binnen met schallend koper en gevaarlijk gewaagde toonsoortwisselingen. Ook in het volgende, vloeiende en stille 'et in terra pax' verrassen de spannende, schuivende modulaties. Het hele stuk ademt opgewektheid, en het is zelfs even een ietsje galant in het duet *Laudamus te*. Nog sterker is dat het geval in *Quoniam tu solus*: Vivaldi lijkt hier wel de medewerking van Mozart in te roepen. De theologische kern van het stuk klinkt in het lang uitgesponnen deel 'Domine Deus' - met dalende intervallen - waarin solist en koor afwisselend om ontferming roepen.

zondag 27 januari 2019 (derde zondag na Epifanie)

aanvang 10.00 uur www.luthersbachensemble.nl
J.S. Bach, solo-cantate Der Friede sei mit dir BWV 158
Luthers Bach Ensemble (kleinkoor, bas & barok-orkest)
o.l.v. Tymen Jan Bronda
David Greco (bas)

Dit wonderlijke werk opent met een recitatief waarin drie maal een arioso verschijnt met als tekst "Der Friede sei mit dir". Hoewel deze korte cantate bekend staat als een van de (drie) solocantates voor bas, is er in het tweede deel, de bas-aria, een sopraanpartij die de cantus firmus van een koraal zingt. Deze koraalmelodie van Rosemüllers voor *Welt ade, ich bin dein müde*, wordt dan nog verdubbeld door de hobo, terwijl de viool de guirlandes bij de baspartij verzorgt. De tekst van bovengenoemd koraal is het thema van de cantate: van wereldse zorgen naar het verlangen naar hemelse vreugde. Het slot van dit werk is een vers uit het koraal "Christ lag in Todesbanden", een verwijzing naar Pasen.

zondag 31 maart 2019 (Laetare)

aanvang 17.00 uur www.luthersbachensemble.nl
J.S. Bach, cantate Widerstehe doch der Sünde BWV 54
J.S. Bach, koralen uit de Johannes-Passion BWV 245
Lutherse Bach Academie (projectkoor, solisten & barok-orkest)
o.l.v. Tymen Jan Bronda
David van Laar (altus)

Ook BWV 54 is weer een solocantate, de eerste vermoedelijk, en een bijzonder werk. Direct horen we het dringende, insisterende *Widerstehe!* In deze openingsaria duwt het dissonante strijkersensemble - felle septiemen - ons weg van zonde en duivel. Duidelijk is dat hier strijd geleverd wordt. Na het recitatief met het scherp snijdende *Schwert*, volgt al de afsluitende aria: een fugatisch opgezet trio voor alt, violen en altviolon op de constatering *Wer Sünde tut, der ist vom Teufel*. Van deze strenge afsluiting zegt Albert Schweitzer: 'Harmonisch is dit deel van een ongehoorde hardvochtigheid'.

zondag 21 april 2019 (Pasen)

aanvang 10.00 uur www.luthersbachensemble.nl
Johann Ludwig Bach (1677-1731), Paascantate Denn du wirst meine Seele nicht in der Hölle lassen
Luthers Bach Ensemble (kleinkoor, solisten & barok-orkest)
Antje van der Tak (sopraan), David van Laar (altus), Gerben Bos (tenor), Henk Timmerman (bas)

De zogenaamde Meiniger Bach, Johann Ludwig, schreef dit ontroerende werk voor het hoogfeest van Pasen. Hij opent dan ook met koper en pauken, in een soort *Intrada*, waarna de sopraan bijna lieflijk-naïef reciteert. Dan volgen kleine delen elkaar rap op; ze kunnen nauwelijks aria's genoemd worden, maar zijn wel expressief geschreven. Op een duet voor vrouwenstemmen - met *schwarze Todesmacht* - volgt direct met trompetten en al triomfantelijk '*Entsetzet euch nicht*', want de *Gekreuzigte ist nicht hie*, eindigend in een mooi en effectief diminuendo. Er is zelfs een iets melancholiek deeltje, een duet waarin *Tod, Teufel en Sünde* de muziek kleuren. Een bijzondere Paascantate waarin veel te beleven valt!

zondag 19 mei 2019 (Cantate)

aanvang 17.00 uur
J.S. Bach, cantate Bleib bei uns, denn es will Abend werden BWV 6
Cantatekoor Eelde-Paterswolde & barok-ensemble
o.l.v. Vincent van Laar

"Een poëtisch meesterwerk in muziek" noemde Schweitzer het openingskoor van deze cantate. De Emmaüsgangers smeken de intrigerende wandelaar, de niet herkende Jezus, bij hen te blijven, met steun van hobo's en hobo da caccia. Het driedelige openingskoor heeft in het midden een frisse dubbelfuga! De aria die volgt, met de sfeer van de vallende avond, is voor alt met hobo da caccia en pizzicato cello. De sopranen zingen dan boven de violoncello piccolo een koraal dat Bach bewerkte voor de serie Schübler-koralen. De tweede aria van deze cantate is voor tenor met strijkers, en heeft door de vele voorhoudingen - *Licht, Worts* - en de vallende figuren, in de partij van zowel van solist als strijkers een vertrouwend vragend karakter. Een koraal uit het atelier van Luther besluit deze cantate.

Tekst: Ite Wierenga Vormgeving: Marieke Doezé-Berghuis

Lutherse Kerk
Haddingestraat 23
Groningen
informatie:
Tymen Jan Bronda
(cantor-organist)
info@tymenjanbronda.nl

zie ook: www.elgg.nl

Muziekdiensten Lutherse Kerk

seizoen 2018/2019